

Svarsfrekvens och metod

Bedömningen nedan baseras på rapportering från samtliga 21 länsstyrelser. Länsstyrelsernas rapportering bygger på rapportering från kommuner och andra regionala aktörer. Flera län anger hög svarsfrekvens för sina kommuner och regionala aktörer. Metod för insamling och analys kan skilja sig åt mellan län och kommuner och har inte kvalitetssäkrats i denna sammanställning.

EFTERLEVAD KOMMUNER OCH ANDRA RAPPORTERANDE AKTÖRER

Samlad bedömning

Det är stora variationer i efterlevnaden, både nationellt sett och lokalt. Generellt bedöms efterlevnaden vara hög i de flesta län på de flesta plaster. Dock rapporterar i stort sett i alla län att det förekommer undantag för specifika verksamheter och områden (särskilt på badplatser, barer och restauranger). För dessa platser bedöms efterlevnaden vara medel till låg vad det gäller att hålla avstånd. Väderförhållandena bedöms påverka efterlevnaden; vid fint väder är det låg efterlevnad på badplatser och utflyktsmål medan det vid sämre väder är låg efterlevnad i butiker, varuhus och gallerior.

Länen rapporterar att det generellt sett finns goda förutsättningar för människor att följa de rekommendationer som finns. Det gäller också på de plaster där efterlevnaden bedömts vara låg där det rapporteras att det t.ex. finns tydlig information på flera språk, avståndsmarkeringar, handsprit och möjlighet att tvätta händerna. Trots goda förutsättningar följs inte rekommendationerna på vissa platser. Då juridiskt/formellt mandat saknas för verksamheter är det svårt att få folk att följa rekommendationerna. Dessutom rapporteras det om att personal som sagt till blivit otrevligt bemötta.

Några län rapporterar att turister verkar vara mindre benägna att följa rekommendationerna än bofasta samt att orter med många besökare/turistmål har haft sämre efterlevnaden än på andra ställen i länet.

Generella iakttagelser i samband med tillsynsbesök

Alla län rapporterar in att verksamheterna är välinformerade och oftast gör vad de kan för att hjälpa allmänheten att följa rekommendationerna. Problemet är främst egenansvaret och att allmänheten inte håller sig till information och regler som verksamheter förmedlar.

Värst är det på kvällar och nätter på restauranger och barer där det serveras alkohol. Inte heller i butiker respekteras regler eller uppmaningar från personal.

Flertalet län rapporterar att unga är sämre på att följa rekommendationerna än andra åldersgrupper. Några län (7 st) rapporterar att alltfler människor över 70 har börjat släppa på rekommendationerna och rör sig allt mer som vanligt ute i samhället igen.

Vidtagna åtgärder

- Information och råd har kommunicerats från kommunerna och myndigheter till verksamheter, föreningar, allmänheten m.m.
- Skyltar och anslag med information på allmänna platser (badplatser, utflyktsmål, turistanläggningar m.m.) samt på kommunernas hemsidor.
- Sommarvärdar och trängselvakter anställda för att påminna allmänheten om att hålla avstånd.
- Möjlighet för allmänheten att rapportera in trängsel till kommunen via telefon, hemsida eller app.
- Glesare möblering och markeringar hos verksamheter (serveringsställen, bibliotek m.m.).
- Utökade möjligheter till handtvätt och tillgång till handsprit hos verksamheter.
- Organiserad hjälp till riskgrupper med att handla mat och andra ärenden samt utökade öppettider i vissa butiker avsedda för riskgrupper. Fortsatt distansarbete för personal i riskgrupper samt för personal som kan arbeta hemifrån.
- Inställda evenemang och idrottstävlingar/matcher genomförs utan publik.

Behov av åtgärder

- Minst 13 län ser behov av ytterligare information till allmänheten för att få dem följa FHM:s riktlinjer.
- Länet rapporterar behov av att riktlinjerna från FHM förtydligas när det gäller att begränsa trängsel i butiker, mataffärer, stränder m.m.
- Tre län rapporterar att det behövs ytterligare juridiska verktyg, såsom befogenhet att avlägsna människor från allmänna platser, för att myndigheter och andra aktörer ska kunna agera när trängsel uppstår på andra platser än restauranger, caféer m.m.
- Några län tar upp riskerna med "informationströtthet" hos allmänheten. Stöd efterfrågas i att fortsatta motivera allmänheten att efterleva FHM:s

EFTERLEVAD LOKAL OCH REGIONAL KOLLEKTIVTRAFIK

Samlad bedömning

- Generellt sett rapporterar länen en hög efterlevnad av FMH:s riktlinjer. 14 län rapporterar hög efterlevnad av riktlinjerna och tre län rapporterar medelhög efterlevnad på grund av trängsel
- Gotland utmärker sig i sin rapportering och rapporterar att de använder kollektivtrafikens samtliga resurser och det förekommer trängsel och överbeläggning på vissa turer.
- Även om efterlevnaden bedöms vara hög totalt sett rapporterar länen att det tidvis förekommer trängsel och överbeläggning på vissa turer. I synnerhet till och från populära resmål vid ledighet och fint väder.
- Låg och medelhög efterlevnad har rapporterats av två län angående möjligheten att erbjuda tvättmöjligheter och handsprit för att upprätthålla en god handhygien.

Beläggingsgrad (aktuell och tidigare år)

- Samtliga län förutom Gotlands rapporterar en minskad beläggingsgrad i kollektivtrafiken jämfört med samma period 2019. 14 län rapporterar en minskad beläggning med 40 till 60 procent.
- Gotlands län rapporterar en beläggingsgrad för båttrafiken på 70-75 procent jämfört med motsvarande period 2019. För övrig kollektivtrafik rapporteras att samtliga resurser är i drift och att en ökning av resandet inte går att hantera. För att undvika trängsel behöver resurserna ökas med en faktor 4, vilket inte är möjligt då bussar eller chaufförer inte finns att tillgå inom regionen.

Åtgärder (vidtagna & behov)

Vidtagna:

- Informationsinsatserna till resenärer om FHM:s riktlinjer har varit omfattande i de flesta län. Informationen har fokuserat på vikten av att hålla avstånd, visa hänsyn och undvika onödiga resor.
- Två län rapporterar att aktörerna för busstrafiken inte kommer att tillåta resenärer att stiga ombord om beläggingsgraden är för hög.

Vidtagna (fort):

- Stockholms län initierat en hemställan till Regeringskansliet om en lagändring i syfte att ge trafik- och ordningspersonal rätt att ge avvisning med anledning av smittskyddsskäl.
- Förfarandet med påstigning på bussar via bakre dörrar fortskrider. Några län rapporterar att det kan uppstå en viss förvirring vid påstigning. Förfarandet leder till att biljettkontrollen blir sämre och att det i flera län inte går att köpa biljett från chauffören.
- Gotlands län rapporterar att aktören för båttrafiken till och från Gotland endast bokar maximalt två tredjedelar av platserna.
- Två län rapporterar att aktörerna för tågtrafiken har begränsningar i sina bokningssystem för att undvika trängsel.

Behov

- Det efterfrågas åtgärder för att undvika trängsel vid skolstart? Vissa län har inte kapaciteten att utöka antalet turer och vill att frågan lyfts nationellt.
- Tre län rapporterar om behov att förbättra informationen till resenärer om FHM:s riktlinjer.
- Det efterfrågas förtydligande från FHM: Vad exakt innebär trängsel inom kollektivtrafiken? Vilka resor är nödvändiga att genomföra? Vad gör resenären eller chauffören när trängsel uppstår? Vems ansvar är det att riktlinjerna följs?